

Література

1. 2025: The Year the Frontier Firm Is Born. *Microsoft.com* : веб-сайт. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/2025-the-year-the-frontier-firm-is-born> (дата звернення 13.05.2025)
2. The way you use ChatGPT can show your age, Sam Altman says. *Business Insider* : веб-сайт. URL: <https://www.businessinsider.com/sam-altman-people-use-chatgpt-differently-depending-age-2025-5> (дата звернення 14.05.2025)
3. Бостром Н. Суперінтелект. Стратегії і небезпека розвитку розумних машин. Київ : Наш формат, 2020. 408 с
4. Використання штучного інтелекту населенням України. *КМІС* : веб-сайт. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1528&page=1> (дата звернення 13.05.2025).
5. Городнюк Л. С. Незворотність технологічної сингулярності: homo digitalis – у креації та очікуванні machina sapiens. *Science, education, technology and society: global trends and regional aspects: conference proceedings* : зб. матеріалів науково-практ. конф. Tampere, Finland : Scholarly Publisher ICSSH, 2025. 87 p., p. 75–76.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-518-4-17>

ФІЛОСОФІЯ УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Левосюк П. М.

аспірант кафедри філософії

*Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

У сучасному глобалізованому світі управління вже давно вийшло за межі технічного адміністрування чи бюрократичних моделей. Воно все частіше трактується як багатовимірне, гуманістичне та ціннісне практика, що інтегрує етичні засади, соціальні контексти та стратегічне мислення. Саме у цьому контексті філософія управління набуває особливої актуальності.

Глобалізація створює унікальні виклики для управлінців, змушуючи їх орієнтуватися у багатовекторному середовищі, де взаємодіють різні культури, економіки, політичні моделі та соціальні очікування.

Як зазначають сучасні українські дослідники «глобалізація – це процес, що бере початок у далекому минулому і демонструє, як розвиток торгівлі та технологій сприяв посиленню взаємозв'язку та взаємозалежності між різними частинами світу» [1, с. 1].

У таких умовах філософія управління стає фундаментом критичної рефлексії щодо влади, відповідальності, справедливості та сенсу управлінських рішень. Бізнес-середовище більше не розглядається як аморальне середовище, де діє лише логіка прибутку. Навпаки, сучасна управлінська філософія передбачає моральну відповідальність перед суспільством, майбутніми поколіннями та глобальною екосистемою. У цьому контексті Літовченко Б. та Куриляк В. наголошують, що «корпоративна соціальна відповідальність є концепцією, що об'єднує та доповнює різні аспекти, які формують моральну відповідальність менеджменту в умовах глобалізації» [2, с. 109].

Окрім того, в умовах глобалізації зростає потреба у міжкультурній чутливості управлінців. Прийняття рішень у мультикультурному середовищі вимагає розуміння локальних контекстів і здатності до емпатії. Це виводить філософію управління за межі універсалізму й змушує переосмислювати ідеї ідентичності, суб'єктності та комунікації в управлінському процесі на рівні національної економічної свідомості та потенціалів її розвитку.

Культурна складова управлінських процесів також змінюється під тиском глобальних викликів. Як підкреслює С. Лозниця, «провідним акцентом соціокультурних трансформацій доби глобалізації є примат публічності» [3, с. 1]. Це впливає на ціннісні орієнтири управлінців та їхню відкритість до суспільного діалогу. Український досвід є надзвичайно релевантним у цьому контексті. Бізнес та державне управління функціонують в умовах війни, реформ, цифрової трансформації та глибокої соціальної кризи. Як відзначають аналітики «глобалізація є складним і багатограним процесом, що впливає на всі аспекти життя, включаючи економіку, політику, культуру та безпеку» [4, с. 1].

У сучасних умовах, коли глобалізація формує не лише економічні, а й культурні та управлінські реалії, традиційні підходи до керування соціальними системами потребують суттєвого переосмислення. Від управлінців вимагається не лише технічна компетентність, а й здатність до стратегічного бачення, критичної рефлексії та врахування широких гуманітарних контекстів. Як наголошує І. Іваненко, «управління в умовах глобалізації вимагає нових філософських підходів, що враховують культурні та соціальні особливості сучасного світу» [5, с. 45]. У цьому сенсі філософія управління перестає бути абстрактною теорією й трансформується в інструмент цілісного розуміння викликів

та відповідальності, з якими стикаються сучасні лідери в усіх сферах життя – від бізнесу до державного сектору.

Таким чином, філософія управління в глобальному вимірі – це не абстрактна теорія, а практичний інструмент глибокого осмислення та переосмислення управлінських викликів і цілей. Вона дозволяє будувати не лише ефективні, а й етичні, інноваційні, стійкі управлінські практики, здатні забезпечити баланс між економічною логікою та людяністю.

Література

1. Панасюк О., Олійник С., Литовченко В. Глобалізація та її виклики для національних суверенітетів: аналіз впливу глобалізаційних процесів на сучасне міжнародне право. *Академічні візії*. 2024. Вип. 33. С. 1–8.
2. Літовченко Б., Куриляк В. Глобалізація і моральна відповідальність менеджменту. *Журнал Європейської економіки*. 2015. Т. 14, № 2. С. 109–121.
3. Лозниця С. Суспільно-культурні трансформації у добу глобалізації: примат публічності. *Multiversum*. 2021. № 1. С. 1–9.
4. Охота Ю., Балдинюк В., Мазурков Р. Вплив глобалізації на економічний розвиток та національну безпеку України. *Economy and Society*. 2024. Вип. 55. С. 1–7.
5. Іваненко І. І. Глобалізація та управління: філософські аспекти : монографія. Київ : Центр суспільних наук, 2018. 168 с.